

Lausunto jätehuoltomääräysten uudistamisesta

Kh 22.05.2023 § 106
36/02.00/2023

Valmistelija

Juha-Matti Näykki, tekninen johtaja

Järviseudun jätelautakunnan alueella valmistellaan jätehuoltomääräysten uudistamista vastaamaan nykyainsäädännön vaatimuksia ja valtakunnallisia kierrätystavoitteita.

Järviseudun jätelautakunta asettaa nähtäville Alajärven kaupungin, Halsuan, Kyyjärven, Lappajärven, Lestijärven, Perhon, Reisjärven, Soinin ja Vimpelin kuntien yhteisen jätehuoltomääräysluonnoksen sekä perustelumuistion.

Jätehuoltomääräysten uudistamisen tarve ja keskeisimmät muutokset

Jätteiden erilliskeräysvelvoite:

Jätelainsäädäntöä uudistettiin laajasti vuoden 2021 aikana. Uudistuksessa säädettiin uusista jätteiden kierrätyksestä ja erilliskeräystä koskevista tavoitteista ja velvoitteista. Jätelakiuudistus liittyy EU:ssa 2018 hyväksytyn jättesäädöspaketin toimeenpanoon Suomessa. EU:n jättesäädöspaketin keskeisinä tavoitteina on vähentää jätteen määrää ja lisätä uudelleenkäyttöä ja kierrätystä. EU:n jätedirektiivi asettaa mm. yhdyskuntajätteen ja pakkausjätteiden kierrätykselle uusia tavoitteita. Jätedirektiivi mm. edellyttää, että yhdyskuntajätteestä kierrätettäisiin 55 prosenttia vuonna 2025, 60 prosenttia vuonna 2030 ja 65 prosenttia vuonna 2035. Muutokset on otettava huomioon kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä valtakunnallisesti asetettuihin kierrätystavoitteisiin pääsemiseksi.

Keskeisimmät muutokset koskevat bio- ja pakkausjätteiden kiinteistökohtaista jätteenkuljetusta. Se on jätelain mukaan hoidettava kunnan järjestämänä kuljetuksena. Sekalaisen yhdyskuntajätteen ja saostus- ja umpisäiliöljetteen kuljetukset järjestetään edelleen kiinteistönhaltijan järjestämänä kuljetuksena. Bio- ja pakkausjätteiden kiinteistökohtaisen erilliskeräyksen vähimmäisvelvoitteista taajamissa määrätään jäteasetuksella.

Lisäksi jätteen omatoimisesta käsittelystä kiinteistöllä määrätään entistä yksityiskohtaisemmin jäteasetuksessa. Kiinteistön haltijan on ilmoitettava omatoimisesta biojätteen käsittelystä kiinteistöllä jätehuoltoviranomaiselle, jonka on merkittävä tieto ylläpitämäänsä rekisteriin jätteiden kuljetuksista ja biojätteen käsittelystä kiinteistöllä.

Jätehuoltomääräyksiin esitettävät keskeisimmät muutokset jäteastioissa ja niiden tyhjennysväleissä

Poltettavan jätteen osalta tyhjennysväleihin esitetään tarkennusta. Voimassa olevissa määräyksissä pisimmäksi tyhjennysväliksi on määrätty 3 kuukautta. Nyt pisin tyhjennysväliksi esitetään olevan 12 viikon välein.

Biojäteastian enimmäistyhjennysvälejä esitetään pidennettäväksi nykyisestä. Jatkossa biojäteastia olisi tyhjennettävä kesäaikaan vähintään 2 viikon välein ja talviaikaan vähintään 4 viikon välein.

Lisäksi jätehuoltomääräyksiin esitetään lisättäväksi tyhjennysvälit jätelain edellyttämän erilliskeräyksen piiriin kuuluville jätelajeille seuraavasti: Lasipakkaukset 16 viikkoa, pienmetalli 16 viikkoa, kartonkipakkaukset 8 viikkoa, muovipakkaukset 8 viikkoa.

Jätehuoltomääräyksiin esitettävät keskeisimmät muutokset jätteiden omatoimisessa käsittelyssä

Jätteiden omatoimista käsittelyä ja hyödyntämistä koskevaa sääntelyä tarkennetaan kompostoinnin osalta. Uutena asiana jätehuoltomääräyksiin esitetään biojätteen kompostointia koskevaa ilmoitusvelvollisuutta. Kiinteistöllä, jota koskevat biojätteenerilliskeräysvelvoitteet, ei ole velvoitetta liittyä kiinteistöittäiseen biojätteenkuljetukseen, mikäli elintarvikejätteet kompostoidaan jätehuoltomääräysten mukaisesti. Biojätteen kompostoinnista on kuitenkin tehtävä jatkossa ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle biojätteen asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Kompostointi-ilmoituksen käyttöönotolla varaudutaan myös uudistuvan jätelainsäädännön vaatimukseen biojätteen käsittelyä koskevan kompostointirekisterin perustamisesta.

Lietteen omatoimista käsittelyä koskevat keskeiset muutokset

Jätehuoltomääräyksiin esitetään lisättäväksi määräys siitä, että lietteen omatoimisesta käsittelystä tulee ennen toimenpiteisiin ryhtymistä tehdä jätehuoltoviranomaiselle kirjallinen hakemus.

Muut jätehuoltomääräyksiin esitettävät keskeisimmät muutokset

Lisäksi jätehuoltomääräyksiä ehdotetaan täsmennettäväksi vanhan termistön ja määritelmien osalta.

Esitettyjen muutosten vaikutusten arviointi

Jätehuoltomääräyksiin esitettävillä muutoksilla edistetään jätelainsäädännön etusijajärjestyksen noudattamista ja kierrätyksen lisäämistä sekä varaudutaan uudistuvan jätelain muutoksiin. Muutoksilla vähennetään myös poltettavaksi päätyvän jätteen määrää, ehkäistään ympäristölle aiheutuvaa haittaa, vähennetään roskaantumista ja varmistetaan myös toimiva jätehuolto.

Jätehuoltomääräyksissä asetetaan uusia velvoitteita taloyhtiöille sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöille kierrätettävien jätteiden erilliskeräykseen. Näillä kiinteistöillä jätteiden lajittelumahdollisuudet lisääntyvät. Näiden kiinteistöjen osalta jätehuollon kustannukset saattavat nousta.

Erilliskeräysvelvoitteiden tiukentamisella vaikutetaan ympäristöön positiivisesti. Jätteiden lajittelu on yleensä tehokkaampaa silloin, kun keräys on järjestetty kiinteistökohtaisesti. Asettamalla erilliskeräysvelvoite vähintään viiden huoneiston kiinteistöille saadaan keräysjärjestelmästä tehokas. Lajittelutehokkuus lisää kerättävän hyötyjätteen määrää ja samalla keräyksestä aiheutuvat ilmastovaikutukset vähenevät. Kerätyt hyötyjätteet ohjautuvat materiaalina kierrätettäväksi, jolloin sekajätteen määrä vähenee. Kierrätysmateriaalin käyttö säästää lisäksi neitseellisiä raaka-aineita. Lasipakkausten ja metallin lisääntyvä kierrättäminen

vaikuttaa myös energiahyödyntämiseen ohjautuvan sekajätteen laatuun positiivisesti.

Biojätteen kompostointi-ilmoitusten arvioidaan lisäävän hallinnollista työtä jätehuoltoviranomaisessa sekä välillisesti myös kuntien ympäristönsuojeluviranomaisessa niiden kiinteistöjen osalta, jotka eivät ole ilmoitusvelvollisuudestaan huolehtineet jätehuoltomääräysten edellyttämällä tavalla. Ilmoitusten käyttöönotto perustuu kuitenkin uuden jätelain vaatimukseen, minkä vuoksi ne on otettava käyttöön työmäärän lisääntymisestä huolimatta.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Sami Alasara
Päätösehdotus	Lappajärven kunnalla ei ole lausuntopyyntöön lausuttavaa.
Päätös	Hyväksyttiin.
Lisätietoja antaa	Kj Sami Alasara puh. 044-3699 611, s-posti sami.alasara(at)lappajarvi.fi